

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/254/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5305208331
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5305208331.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v právnej veci žalobkyne: Mgr. O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, C., zastúpená JUDr. Miroslavom Korchom, advokátom, so sídlom G. XXXX/XX, XXX XX C., proti žalovanému: Lesné spoločenstvo Kysučné, spol. s r.o., Makov č. 121, IČO: 36 005 843, zastúpené spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, o zaplatenie 1.108,68 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 8C/23/2006-416 zo dňa 02. novembra 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 8C/23/2006-416 zo dňa 02. novembra 2016 vo výrokoch II. a III. **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný m á voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Vo zvyšnej časti (výrok I.) z o s t á v a rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 8C/23/2006-416 zo dňa 02. novembra 2016 **n e d o t k n u t ý .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol (výrok I.). Žalobu žalobkyne doručení súdu dňa 21.12.2015, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 1.108,68 Eur (33.400,00 Sk) s úrokom z omeškania vo výške 13 % ročne zo žalovanej sumy od 01.01.2004 do zaplatenia, zamietol (výrok II.). Súčasne o trovách konania rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobkyni právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala zaplatenia sumy 1.108,68 Eur (33.400,00 Sk) s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností v kat. území O., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX v časti pod B XXX v podiele 100000/10500000-in k celku, ktoré užíva žalovaný na základe nájomnej zmluvy zo dňa 04.01.2000. Predmetom sporu bolo nájomné v žalovanej sume za rok 2003, ktoré bol žalovaný povinný zaplatiť do 31. decembra príslušného roka. Žalovaný si túto povinnosť nesplnil ani na základe výzvy žalobkyne (najneskôr do 05.12.2005). Žalovaný odmietol poskytovať žalobkyni náhradu za užívanie jej podielu, hoci ona bola povinná užívanie trpieť, pretože užívanie celej veci bolo rozhodnutím väčšiny. Žalobkyňa bola na list vlastníctva zapísaná ako vlastníčka označených nehnuteľností nielen dňa 26.06.2013 pod č. V 2231/13, ale na liste vlastníctva bola zapísaná aj za sporné časové obdobie od 01.01.2003 do 31.01.2003 na základe predchádzajúcej darovacej zmluvy č. V 1900/2000 zo dňa 19.09.2000 uzatvorenej medzi ňou a otcom M. U.. K odstúpeniu od darovacej zmluvy V 1900/2000 zo dňa 19.09.2000

došlo dohodou o odstúpení pri súčasnom dojednaní zmluvných strán, že úžitky z nehnuteľností ku dňu odstúpenia, teda ku dňu 20.06.2013, patria žalobkyni. Týmto zdôvodňovala žalobkyňa aj aktívnu legitímáciu k vymáhaniu bezdôvodného obohatenia za čas od 01.01.2003 do 31.12.2003, napriek tomu, že na liste vlastníctva č. XXXX kat. územia O. je zápis vlastníckeho práva žalobkyne len na základe vkladu zo dňa 26.06.2013 pod č. V 2231/13. Dňa 26.06.2013 žalobkyňa uzatvorila novú darovaciu zmluvu ku všetkým spoluvlastníckym podielom M. U. (č. V 2231/13).

3. Okresný súd poukázal na doterajší priebeh rozhodovania vo veci; prvýkrát vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 8C/23/2006-52 zo dňa 26.03.2007, ktorým žalobe vyhovel a nárok uplatnený žalobkyňou považoval za nárok z platne uzatvorenej nájomnej zmluvy. Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 8Co/212/2007-81 zo dňa 04.10.2007 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že sa nezaoberal otázkou platnosti, resp. neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 19.09.2000, na základe ktorej žalobkyňa nadobudla spoluvlastnícke podiely v nehnuteľnostiach, ktoré boli predmetom nájmu, pretože posúdenie tejto otázky má vplyv na aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne na podanie žaloby. Následne okresný súd druhým rozsudkom č.k. 8C/23/2006-99 zo dňa 19.06.2008 žalobu zamietol, pretože žalobkyňa nebola vlastníčkou sporných nehnuteľností, ktoré prenajímala. Touto sa stala až dňa 13.11.2000 na základe darovacej zmluvy zo dňa 19.09.2000, nájomná zmluva je neplatná. Odvolací súd uznesením č.k. 8Co/320/2008-114 zo dňa 30.01.2009 opätovne zrušil rozsudok okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie s odôvodnením, že aj napriek preukázaniu, že nájomná zmluva bola podpísaná dňa 04.01.2000 a žalobkyňa sa stala vlastníčkou predmetu nájmu až dňa 13.11.2000, uvedená skutočnosť neznamena, že žalobkyňa nemá voči žalovanému žiadny nárok. Uviedol, že právna kvalifikácia nároku nie je povinnosťou žalobcu a zmena právnej kvalifikácie nároku nie je zmenou žaloby. Skutočnosti tvrdené žalobcom podraďuje pod príslušnú právnu normu súd a poukázal na ust. § 451 Občianskeho zákonníka upravujúce bezdôvodné obohatenie. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozhodnutie NS SR sp.zn. 5Cdo/58/1999 a sp.zn. Obdo/13/1998. Okresný súd ďalším, v poradí tretím rozsudkom č.k. 8C/23/2006-126 zo dňa 27.04.2009 žalobe vyhovel a priznal nárok žalobkyni z titulu bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd uznesením č.k. 8Co/211/2009-149 zo dňa 30.07.2010 rozsudok okresného súdu zrušil z dôvodu jeho predčasnosti s poukazom na stav veci 6C/648/2001, v ktorom bola predmetom konania platnosť, resp. neplatnosť darovacej zmluvy, na základe ktorej sa žalobkyňa stala vlastníčkou podielu v nehnuteľnosti, za užívanie ktorého sa domáhala voči žalovanému zaplata žalovanej sumy. Konanie v uvedenej veci bolo následne uznesením č.k. 8C/23/2006-162 zo dňa 13.10.2011 do právoplatného skončenia konania 6C/648/2001 prerušené. Následne rozsudkom č.k. 8C/23/2006-320 zo dňa 08.12.2014 okresný súd žalobu zamietol, pričom vychádzal zo stavu konania 6C/648/2001, v ktorej Krajský súd v Žiline rozhodnutím 5Co/479/2012 zmenil rozsudok okresného súdu č.k. 6C/648/2001-793 zo dňa 18.09.2012 a určil, že darovacia zmluva uzavretá dňa 19.09.2000 medzi M. U. a žalobkyňou je neplatná. Okresný súd rozsudkom č.k. 8C/23/2006-320 zo dňa 08.12.2014 v spojení s opravným uznesením č.k. 8C/23/2006-339 zo dňa 26.03.2015 vyhodnotil nájomnú zmluvu zo dňa 04.01.2000 ako absolútne neplatný právny úkon. Darovacia zmluva zo dňa 19.09.2000, ktorá bola v čase vyhlásenia tohto rozsudku okresného súdu určená v konaní 6C/648/2001 právoplatne za neplatnú, preto nebolo možné platne odstúpiť od neplatnej zmluvy. Vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania, súd dospel k záveru, že M. U. nemohol platne postúpiť pohľadávku, ktorej nositeľom sám nebol (nebol účastníkom zmluvného vzťahu). Vo vzťahu k tvrdeniam žalobkyne týkajúcich sa titulu, z ktorého v priebehu sporu začala nárok uplatňovať (bezdôvodné obohatenie, úhrada za užívanie spoluvlastníckeho podielu na základe dohody o hospodárení so spoločnou vecou, postúpenie pohľadávky), uviedol, že ide o zmenu skutkových tvrdení, teda o zmenu žaloby. Poukázal na viazanosť predmetom sporu, ktorý žalobkyňa v žalobe vymedzila titulom nájomného, preto produkovaný skutkový stav nebolo možné podradiť pod ustanovenie § 451 OZ a nárok priznať z titulu bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd uznesením č.k. 6Co/256/2015-344 zo dňa 26.08.2015 rozsudok okresného súdu opätovne zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na to, že ak okresný súd vyhodnotil tvrdenia žalobkyne ako zmenu žaloby, pričom ak výsledky dovtedy vykonaného dokazovania neumožňovali rozhodnúť o zmene žaloby, mal o podaniach navrhovateľky najskôr rozhodnúť.

4. Okresný súd prioritne vykonal dokazovanie k danosti aktívnej legitímácie žalobkyne v spore. Za nesporné považoval časové obdobie od 01.01.2003 do 31.12.2003, ako aj skutkové tvrdenia tvoriace základ predmetu sporu, ktorým bolo vydanie bezdôvodného obohatenia za uvedené časové obdobie vo výške 1.108,68 Eur mesačne s 13 % úrokom z omeškania ročne od 01.01.2004 do zaplata. Poukázal na záväzný právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení č.k. 8Co/320/2008-114 zo dňa

30.01.2009, cítiac sa byť viazaný týmito závermi odvolacieho súdu a napriek svojmu predchádzajúcemu rozhodnutiu (č.l. 320) o podaniach žalobkyne samostatne nerozhodoval, nakoľko ich nepovažoval za zmenu žaloby. Na pojednávaní v rámci poučenia o sporných, nesporných bodoch a predbežnom právnom posúdení poučil strany konania o tom, že predmetom sporu bude žaloba žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia za sporné časové obdobie. Z listu vlastníctva č. XXXX kat. úz. O. na sporné vlastnícke podiely mal súd jednoznačne preukázané, že žalobkyňa je zapísaná ako ich spoluvlastníčka na základe darovacej zmluvy V 2231/13 z 26.06.2013. Bolo nesporné, že žalobkyňa od predchádzajúcej darovacej zmluvy odstúpila na základe dohody o odstúpení zo dňa 20.06.2013, ktorá bola uzatvorená len medzi darcom M. U. (otcom žalobkyne) a obdarovanou dcérou - žalobkyňou. Nebola uzavretá s tretím subjektom - žalovaným. Na uvedené skutkové závery okresný súd aplikoval ust. § 451 ods. 1 a 2 OZ, § 48 ods. 2 a § 123 Občianskeho zákonníka.

5. Predmetom sporu bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka na základe tvrdenia, že žalovaný užíva spoluvlastnícke podiely žalobkyne bez právneho dôvodu, teda bez platnej nájomnej zmluvy, čím sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacuje, a to za vymedzené obdobie. V konaní súd mal preukázané, že v dotknutom časovom období žalobkyňa nebola vlastníčkou sporných spoluvlastníckych podielov. Vlastnícke právo k sporným spoluvlastníckym podielom jej svedčí až na základe darovacej zmluvy V 2231/13 počnúc dňom vkladu od 26.06.2013. Porovnaním časového obdobia od 01.01.2003 do 31.12.2003 s momentom vzniku vlastníckeho práva žalobkyne dňom 26.06.2013 mal súd preukázané, že na strane žalobkyne nie je daná aktívna legitimácia k vymáhaniu bezdôvodného obohatenia za sporné časové obdobie, ku ktorému nepreukázala vlastnícke právo k sporným spoluvlastníckym podielom. V konaní bolo preukázané, že dohodou o odstúpení zo dňa 20.06.2013 žalobkyňa od darovacej zmluvy z 19.09.2000 platným spôsobom odstúpila. V tejto časti poukázal okresný súd aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/157/2014 zo dňa 29.03.2016, v ktorom najvyšší súd konštatoval platnosť darovacej zmluvy zo dňa 19.09.2000 (predmet sporu vo veci 6C/648/2001 - neplatnosť darovacej zmluvy), z čoho vyvodil, že od platne uzavretej zmluvy možno odstúpiť. Podľa § 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. Odstúpením od zmluvy sa teda darovacia zmluva zo dňa 19.09.2000 zrušila od začiatku, teda ku dňu 19.09.2000, preto na základe tejto darovacej zmluvy žalobkyňa nemohla byť vlastníčkou sporných spoluvlastníckych podielov v čase od 01.01.2003 do 31.12.2003. Pokiaľ ide o dohodu zmluvných strán pri odstúpení od zmluvy, že úžitky z nehnuteľnosti ku dňu odstúpenia 20.06.2013 patria žalobkyňi, čím je daná jej aktívna legitimácia na ich vymáhanie, k tomu súd uviedol, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zruší od počiatku aj v rozsahu všetkých práv a povinností medzi zmluvnými stranami, z čoho logicky vyvodil, že od počiatku na strane žalobkyne nemôžu existovať ani obsahové náležitosti vlastníckeho práva podľa § 123 OZ - právo predmet vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Darovacia zmluva a dohoda o odstúpení od darovacej zmluvy je právny vzťah medzi darcom a obdarovaným a nemôže ani jeden z uvedených zmluvných vzťahov zaväzovať tretí subjekt, v tomto prípade žalovaného, pokiaľ nebol zmluvnou stranou. Následne poukázal na gramatický výklad § 48 ods. 2 OZ, podľa ktorého spojenie - možnosť dohodnúť sa inak - sa nemôže vzťahovať na obsahové náležitosti vlastníckeho práva podľa § 123 OZ, t.j. na úžitky. Momentom odstúpenia od zmluvy sa táto od počiatku ruší a obnovuje sa predchádzajúci stav, to znamená, že ku dňu 19.09.2000 sa vlastníkom stáva darca M. U.. Aktívnu legitimáciu k vymáhaniu úžitkov z predmetu vlastníctva (bezdôvodného obohatenia) za sporné časové obdobie vo vzťahu k žalovanému má vlastník, teda M. U.. Na základe dojednaní medzi zmluvnými stranami sa môže úžitkov za sporné časové obdobie domáhať O. G. od M. U.. Toto dojednanie je len dojednaním o vzájomnom vysporiadaní medzi zmluvnými stranami, nezaväzuje žalovaného a nezakladá aktívnu legitimáciu žalobkyne vo vzťahu k žalovanému na vymáhanie úžitkov za sporné obdobie (od 01.01.2003 do 31.12.2003). Z uvedených dôvodov súd žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Za situácie, že žalobkyňa nepreukázala aktívnu legitimáciu v spore, bolo bez právneho významu dokazovať ďalšie podmienky vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne. Uvedenú skutočnosť nezohľadilo ani to, že žalobkyňa je vlastníčkou sporných podielov ku dňu rozhodovania súdu. Okresný súd sa preto nezaoberal vecou samou ani námietkou premlčania vznesenou žalovaným v priebehu konania.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

7. Proti tomuto rozsudku do výrokov II. a III., podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP a navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil, žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. V dôvodoch podaného odvolania uviedla, že podávala žalobu ako vlastníčka (oprávnená držiteľka), jej vlastnícke právo za dané obdobie (2003) bolo riadne, zákonným spôsobom zapísané v katastri nehnuteľností. Ak došlo k dohode o odstúpení od darovacej zmluvy (20.06.2013), obojstranné odstúpenie bolo právne perfektné (darovacia zmluva bola platná, nezrušená zmluva), dohoda o odstúpení od darovacej zmluvy bola predložená príslušnému orgánu na vykonanie záznamu do katastra nehnuteľností, v tejto súvislosti žiadny z úkonov nie je postihnutý neplatnosťou. Obojstranné odstúpenie od zmluvy je možné a žiadne ustanovenie zákona to nevylučuje. Do momentu odstúpenia od darovacej zmluvy zo dňa 12.09.2000 žalobkyňa nakladala s predmetom daru v dobrej viere ako vlastník, svedčil jej nielen nadobúdací právny titul (platná, nezrušená darovacia zmluva), ale aj vonkajšie okolnosti - zápis vlastníctva v katastri nehnuteľností, teda bola dobromyseľná, rozhodne bola aj oprávnenou držiteľkou a nemá zákonnú povinnosť vydávať úžitky z predmetu daru, tie patria žalobkyni - sú jej vlastníctvom a nesporne sa na tom zhodli aj samotní účastníci dohody o odstúpení od darovacej zmluvy, čo v nej aj výslovne uviedli (článok I. ods. 2 posledná veta), že „účastníci sa dojednávajú, že úžitky z nehnuteľností do dnešného dňa patria O. G.“. Súd prvej inštancie ignoroval najmä ust. § 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prípadne ustanovenia článku 2 ods. 2 Ústavy SR, § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka a ďalšie. V uvedenej súvislosti poukázala napr. na rozsudok NS ČR sp.zn. 29Cdo/3606/2009 zo dňa 02.04.2010 a tam odkazujúcu judikatúru, či odborné komentáre. Analogicky aj v danom prípade žalobkyňa bola do doby odstúpenia od darovacej zmluvy dobromyseľná a úžitky jej naďalej patria - je ich vlastníčkou a ak ich začala vymáhať od toho, kto si ich prisvojil - teda od žalovaného, je teda aktívne legitimovaná v spore. V opačnom prípade dochádza k odňatiu jej možnosti konať pred súdom, k porušeniu práva vlastníť vec. Dokonca nie je vylúčené, že žalobkyňa nadobudla postavenie vlastníka k predmetu sporu už aj na základe vydržania (§ 134 Občianskeho zákonníka). Okresný súd prevzal právny názor z rozhodnutia v inej veci (sp.zn. tamjšieho súdu 4C/1/2015 zo dňa 11.08.2016). Žalobkyňa v danom období teda bola vlastníčkou a po odstúpení od darovacej zmluvy k označenému obdobiu je v postavení oprávnenej držiteľky s rovnakými právami ako vlastník, nemá povinnosť vracať úžitky z nehnuteľností, ktorých bola oprávnenou držiteľkou, a ak ich začala vymáhať od žalovaného, ktorý si ich prisvojil, spor riadne pokračuje aj po odstúpení od darovacej zmluvy je naďalej aktívne legitimovaná pokračovať v spore. V opačnom prípade dochádza k odňatiu jej možnosti konať pred súdom a k porušeniu práva vlastníť vec.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Súčasne žiadal, aby odvolací súd priznal žalovanému voči žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Zdôraznil, že sama žalobkyňa od počiatku sporu nevedela riadne zadefinovať, z akého základu odvodzuje nárok uplatnený žalobou. Žiadala od žalovaného zaplatať nájomného, následne sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, postúpenia pohľadávky či titulom užívania. Pokiaľ predmet konania nevie zadefinovať žalobkyňa, nie je na mieste dané požadovať od súdu, nakoľko by sa tým porušil princíp kontradiktórnosti a rovnosti zbraní. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/510/2015 zo dňa 26. 01. 2016. Má za to, že žalobkyňa nie je v tomto spore aktívne legitimovaná a poukázal na nasledovné. Žalobkyňa ako obdarovaná uzatvorila s otcom M. U. ako darcom darovaciu zmluvu č. V 1900/2000 zo dňa 19. 09. 2000. Spor ohľadne platnosti/neplatnosti danej darovacej zmluvy rozhodol až Najvyšší súd SR, ktorý dospel k záveru, že predmetná darovacia zmluva je platná. Od tejto platnej darovacej zmluvy následne dohodou s M. U. zo dňa 20.06.2013 žalobkyňa platne odstúpila. V súlade s § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa zmluva odstúpením od zmluvy od začiatku (ex tunc) zrušuje, ak nie je právnym predpisom alebo účastníkmi dohodnuté inak. Je teda zrejme, že odstúpením od zmluvy V 1990/2000 zo dňa 19.09.2000 došlo k zrušeniu darovacej zmluvy, a to od začiatku, teda ku dňu 19.09.2000. K danej zmluve treba preto pristupovať ako keby neexistovala. Táto darovacia zmluva preto nemôže predstavovať podklad, na základe ktorého by sa žalobkyňa mohla domáhať práva na plnenie za obdobie od 01.01.2003 do 31.12.2003, keďže v súlade s uvedenou argumentáciou v tom čase nebola vlastníčkou predmetných nehnuteľností. Je teda zrejme, že žalobkyňa v tomto konaní nemá aktívnu legitimáciu k domáhaniu sa plnenia za obdobie od 01.01.2003 do 31.12.2003. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že v dohode o odstúpení od zmluvy si účastníci tejto dohody dohodli, že úžitky z nehnuteľnosti, ku dňu odstúpenia od zmluvy, teda až do dňa 20. 06. 2013 patria žalobkyni, opomína znenie zákona „ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak“, ktoré sa vzťahuje na časový okamih, kedy dochádza k zrušeniu zmluvy. Danú časť vety nemožno aplikovať na obsah predmetnej zmluvy, keďže zmluva ako celok sa ruší od počiatku, bez akejkoľvek zákonnej, či zmluvnej výnimky. Hľadá sa na ňu ako

keby neexistovala od počiatku. Odstúpením od zmluvy zanikol samotný titul nadobudnutia (darovacia zmluva), takže je vylúčené, aby si žalobkyňa ponechala akékoľvek plody a úžitky na základe takejto zmluvy. Odstúpenie od zmluvy spôsobuje, že sa daná zmluva zruší od počiatku, a to vo vzťahu ku všetkým právam a povinnostiam, ktoré medzi zmluvnými stranami počas existencie zmluvy existovali. Odstúpením od zmluvy nastane teda stav, kedy žalobkyňa ex tunc stratila všetky obsahové práva a náležitosti vlastníckeho práva, ktoré patria vlastníkovi veci, teda na žalobkyňu sa hľadí ako keby od počiatku nemala právo predmet darovacej zmluvy držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Zároveň netreba opomínať fakt, že či už sa jedná o darovaciu zmluvu alebo o dohodu o odstúpení od zmluvy, obe sú dvojstrannými právnymi úkonmi, záväzkovými vzťahmi, ktoré zaväzujú iba zmluvné strany, to znamená, že z nich nemôže vzniknúť záväzok tretiemu subjektu, t. j. v danom prípade žalovanému. Tým, že sa daná darovacia zmluva zrušila od počiatku, teda ku dňu, kedy bola uzavretá (19.09.2000), k uvedenému dňu sa stal vlastníkom otec žalobkyne M. U.. V prípade, že na základe tejto darovacej zmluvy zo dňa 19.09.2000 nedošlo k plneniu, záväzok plniť odpadá. To sa však týka len vzťahu medzi zmluvnými stranami, nie však vo vzťahu k tretím osobám. Po platnom odstúpení od darovacej zmluvy nie je teda žalobkyňa aktívne vecne legitimovaná v danom spore. Žalobkyňa na základe dohody o odstúpení od zmluvy sa môže domáhať vydania úžitkov za sporné časové obdobie od otca M. U., no v žiadnom prípade nie od žalovaného. Žalobkyňa si musela byť vedomá následkov, ktoré jej konanie spočívajúce v odstúpení od zmluvy spôsobilo. V danej súvislosti žalovaný poukázal na argumentáciu Krajského súdu v Žiline v rozsudkoch sp. zn. 8Co/141/2016 zo dňa 29.11.2016, sp.zn. 9Co/350/2016 zo dňa 08.12.2016, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo 2204/1999, ako aj Komentár, odbornú literatúru: Fekete I. Občiansky zákonník 2, Veľký komentár, Bratislava, Eurokódex 2011, strana 392. Žalobkyňa teda nemá aktívnu vecnú legitimáciu v tomto spore, pokiaľ si uplatňuje plnenie voči žalovanému za rok 2003. Rozhodnutia, na ktoré žalobkyňa v odvolaní poukázala boli vydané pred tým, ako žalobkyňa platne odstúpila od darovacej zmluvy.

9. Žalobkyňa vo svojej odvolacej replike dala do pozornosti žalovanému, že základ nárok žalobkyne bol ustálený v rozsudku z 02.11.2016 (bod 10) ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zhode s vysloveným názorom odvolacieho súdu v uznesení 8 Co/320/2008 zo dňa 30.01.2009. Inak z obsahu odvolacej repliky vyplýva, že žalobkyňa zotráva na odvolacej argumentácii v celom rozsahu. Poukázala, že proti rozsudkom odvolacieho súdu, na ktoré sa odvolával žalovaný boli podané mimoriadne opravné prostriedky a tieto vychádzali z inej právnej situácie, t.j. ešte predtým ako NS SR uznesením 6Cdo/157/2014 zo dňa 29.03.2016 zrušil pozmeňujúci rozsudok KS Žilina 5Co/479/2012 zo dňa 13.07.2013. Dala do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/22/2010 zo dňa 25.05.2017, ktorým odvolací súd rozhodol v prospech žalobkyne.

10. V odvolacej duplike žalovaný poukázal na správny právny záver súdu o potrebe posúdenia nároku žalobkyne titulom bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd vo svojich rozhodnutiach (sp. zn. 8Co/141/2016 zo dňa 29.11.2016, sp. zn. 9Co/350/2016 zo dňa 08.12.2016) vychádzal zo stavu platnej darovacej zmluvy (zohľadnili závery NS SR 6Cdo/157/2014 zo dňa 29.03.2016) a následne posudzoval následky platného odstúpenia od zmluvy. Žalovaný zotrval na svojej argumentácii uvedenej vo vyjadrení k odvolaniu. V ďalšom podaní poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline 10Co/187/2017 zo dňa 14.12.2017, ktorý podporuje jeho obranu prezentovanú v tomto konaní.

11. Vyššie uvedené vyjadrenia boli zasielané stranám sporu v zmysle ust. § 374 CSP.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok vo veci samej, ako aj v závislom výroku o trovách prvoinštančného konania (výrokoch II. a III.) v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Vo zvyšnej časti zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

13. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o žalobe žalobcu, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 až § 222 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň

poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

14. Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky žalobkyne uvedené v jej opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

15. Odvolateľka vo svojom opravnom prostriedku vo vzťahu ku skutkovým zisteniam len zopakovala svoju argumentáciu prezentovanú v prvoinštančnom konaní. Vyplýva z nej, že sa nestotožnila so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu tak, ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

16. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (§ 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu. Odvolacie námietky žalobkyne k spôsobu vyhodnotenia dokazovania okresným súdom z uvedených dôvodov krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, z akých dôvodov žalobu žalobkyne zamietol a ku svojim záverom dospel v kontexte všetkých ostatných vykonaných dôkazov.

17. Krajský súd poukazuje na zodpovednosť žalobkyne za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

18. Žalobkyňa si v konaní uplatnila nárok na zaplatenie sumy 1.108,68 Eur (33.400,00 Sk) s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia, keď tvrdila, že bola v rozhodnom období spoluvlastníčkou nehnuteľností, ktoré neoprávnene, bez právneho dôvodu (bez platnej nájmovej zmluvy) užíval žalovaný. Žalobkyňa v čase podania žaloby, ako aj v rozhodnom období (od 01.01.2003 do 31.12.2003) bola vedená na liste vlastníctva č. XXXX kat. územie O. ako podielová spoluvlastníčka predmetných nehnuteľností v podiele 100000/10500000-in k celku na základe darovacej zmluvy sp.zn. V 1900/2000 zo dňa 19.09.2000. Účastníci uvedenej darovacej zmluvy od tejto dohodou zo dňa 20.06.2013 odstúpili, a to s účinkami ex tunc (t.j. od počiatku). Žalobkyňu tak nemožno považovať za (spolu)vlastníčku predmetných nehnuteľností, za užívanie ktorých žiada nájomné, resp. bezdôvodné obohatenie v rozhodnom období, t.j. v roku 2003. Nič na tom nemení skutočnosť, že aktuálne je žalobkyňa opäť vedená na LV č. XXXX pre kat. územie O. ako spoluvlastníčka nehnuteľností, keď tieto nadobudla na základe novej darovacej zmluvy zavkladovanej dňa 26.06.2013 pod V 2231/13. Na základe tohto právneho úkonu možno považovať žalobkyňu za spoluvlastníčku predmetných nehnuteľností až počnúc dňom 26.06.2013. Vychádzajúc z uvedených skutočností nevzniklo žalobkyňi voči žalovanému za rok 2003 právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa teda nebola osobou oprávnenou - aktívne legitimovanou - uplatňovať nárok prináležiaci (spolu)vlastníkovi veci.

19. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní poukázala na to, že podľa obsahu dohody o odstúpení od darovacej zmluvy V 1900/2000 úžitky z nehnuteľností do dňa odstúpenia patria jej, z ktorého dôvodu je aktívne vecne legitimovaná, odvolací súd poukazuje na správne právne závery vyslovené súdom prvej inštancie, v zmysle ktorých sa jedná o vzťah medzi zmluvnými stranami a nie medzi žalobkyňou a žalovaným. Odstúpenie od zmluvy vo všeobecnosti (t.j. i ohľadne odstúpenia od darovacej zmluvy medzi žalobkyňou a M. U.) podmieňuje „stav bezdôvodného obohatenia“ a zmluvné strany sú povinné navzájom si vrátiť všetko, čo im na základe od počiatku zrušenej zmluvy bolo plnené. Ak sa aj zmluvné strany osobitne dohodli o úžitkoch plynúcich zo spoluvlastníctva v období trvania darovacej zmluvy, ide o dojednanie zaväzujúce iba ich navzájom, ktoré však nedopadá na právne postavenie tretích osôb, t.j. i žalovaného. Odvolací súd zastáva názor, že ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať tak, že ak označené zákonné ustanovenie umožňuje účastníkom odstúpenia od zmluvy „dohodnúť sa inak“, vzťahuje sa uvedené na možnosť dohodnúť len inú časovú pôsobnosť (nie od počiatku) odstúpenia od zmluvy, nie však zadefinovanie iných účinkov, ako je zákonom

výslovne vymedzené - zrušenie zmluvy, t.j. zánik práv a povinností pôvodne kreovaných zmluvou, od ktorej je odstupované. Naviac, samotné dojednanie nie je ani dostatočné z pohľadu uplatňovaného nároku, keďže je totiž veľmi problematické stotožniť poberané úžitky s tvrdenou/domnelou pohľadávkou súvisiacou so spoluvlastníctvom predmetnej nehnuteľnosti. V prípade, ak by došlo zo strany žalovaného k plneniu nájomného, toto by mala žalobkyňa právo si ponechať ako úžitok, keďže takéto plnenie by malo charakter dobromyseľne prijatého úžitku (§ 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

20. Z týchto dôvodov aj odvolací súd v zhode s názorom okresného súdu konštatuje nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore. Tento zásadný, jediný záver je postačujúci pre zamietnutie žaloby bez toho, aby bolo nutné sa zaoberať otázkou premlčania uplatneného práva. Vzhľadom na uvedené, otázky premlčania nároku, plynutia premlčacej lehoty (objektívnej, subjektívnej) sú následne v konkrétnej súdnej veci už bez právneho významu.

21. Okresný súd vykonal dokazovanie v prejednávanej veci náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu a spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania, umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj meritum veci. Odvolacie dôvody žalovaného vyhodnotil preto krajský súd ako neopodstatnené, pričom zároveň nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti. Súd prvej inštancie po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 220 až § 222 CSP aj správne odôvodnil. V dôsledku toho krajský súd rozsudok okresného súdu vo veci samej (výrok II.) ako vecne správny potvrdil.

22. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od meritórneho rozhodnutia závislý výrok o trovách prvoinštančného konania (výrok III.). Okresný súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania náležite aplikoval zásadu plného úspechu v spore (§ 255 ods. 1 CSP).

23. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalobkyňa ako odvolateľka nebola v tomto štádiu konania úspešná, preto má žalovaný voči nej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

24. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).